

Od dawna na naszych ziemiach zarówno wśród prawosławnych, jak i katolików w sposób szczególny jest szanowana Bogarodzica. Matka Boża – Orędowniczka, Opiekunka, Zbawicielka, Miłosierna... Ludzie wymyślili wiele tytułów. Jest w nich skryta niezachwiana nadzieja i najszczerza wiara. Być może właśnie dlatego na Białorusi istnieje tyle pięknych legend o Jej przedziwnych objawieniach, tyle cudownych obrazów? Światowa ikonografia liczy ok. 700 obrazów Bogarodzicy. Postanowiłem opowiedzieć o najbardziej szanowanych na ziemiach białoruskich ikonach Niepokalanej, które znalazły się na znaczkach pocztowych.

Najbardziej znany wizerunek Maryi na Białorusi, w tym też w diecezji grodzieńskiej – Matki Bożej Ostrobramskiej, która w cudownym obrazie w sposób szczególny jest Orędowniczką ziem litewskich, białoruskich i polskich już w ciągu ponad 300 lat. Piękny obraz Najświętszej Maryi Panny z nieznacznie pochyloną głową w aureoli z 12 gwiazd i licznych promieni zaprasza do rozmyślań i modlitwy. Delikatna postać Bogarodzicy z wpółotwartymi oczyma i skrzyżowanymi na piersiach rękami budzi w człowieku miłość i zaufanie. Niezwykła łagodność, zamyślenie, słodczy, a zarazem głęboka powaga promieniają z tego wizerunku. Poczta Litwy umieściła tę cudowną ikonę na swoim znaczku w 1990 roku. †

Słynący swoimi łaskami obraz Matki Bożej Częstochowskiej jest znany i szanowany nie tylko w Polsce. Ten wizerunek Niepokalanej znajduje się również w świątyniach Białorusi oraz Litwy. Zgodnie z legendą został on napisany jeszcze za życia Najświętszej Panny przez Łukasza Ewangelistę na desce stołu, przy którym spożywali posiłki Jezus, Maryja i Józef. Gdy Apostoł przyniósł rysunek do Bogarodzicy, powiedziała: „Łaska Zrodzonego ze mnie oraz moja niech pozostaną z tym obrazem!”. Jako pierwsza wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej na swoim znaczku w 1966 roku wykorzystwała poczta Watykanu, a w 1992 roku zestaw znaczkowy ukazał się w Polsce. W 2000 roku natomiast miało miejsce zjednoczone wydanie znaczka z wizerunkiem Matki Bożej Częstochowskiej przez poczty Watykanu i Polski.

Jednym z pierwszych obrazów Królowej Niebieskiej jest starożytna ikona Bogarodzicy „Nienaruszalna Ściana”. Jej oryginał znajduje się w ołtarzu Soboru Sofijskiego w Kijowie. W ciągu 9 wieków ikona pozostawała nieuszkodzona, dlatego też otrzymała taką nazwę. W najtrudniejszych czasach Matka Boża w cudownym obrazie pomagała białoruskiemu i ukraińskiemu narodowi. Na dużym półkolu dokoła ikony znajduje się grecki napis ułożony z czarnej mozaiki: „Bóg jest z Nią i nic się nie zmieni: pomoże Jej Bóg z rana i potem”. W 2000 roku reprodukcja tej ikony znalazła się na jednym z trzech znaczków zestawu na 2000-lecie chrześcijaństwa, który poczta Białorusi wydała wspólnie z pocztami Ukrainy i Rosji.

Na Białorusi istnieje również zestaw znaczków „Ikony Białorusi XXI wieku”. Jeden ze znaczków – obraz Matki Bożej Włodzimierskiej. Należy on do typu ikonograficznego Elaś – Zamiłowanie. Ikony tego typu przekazują miłość, która łączy Matkę z Synem. Jest w nich

podkreślona ludzka natura Chrystusa. Maryja, przedstawiona do połowy postaci, trzyma na prawej ręce Dzieciątka, które pieszczotliwie tuli się do Niej: policzkiem do policzka, obejmując za szyję lewą rączką, a prawą dotykając Jej obojczyka. Maryja pochyla głowę do Syna, wskazując lewą ręką na Jezusa jako zapowiadanego Zbawcę świata – jedyną Drogę, Prawdę i Życie. Twarz Bogarodzicy jest skupiona, smutna, z dużymi oliwkowymi oczyma, które patrzą na pełną zdumienia twarzyczkę Jezusa. Na złotawej z białym obramowaniem okrągłej aureoli Matki Bożej znajduje się mniejsza aureolka Dzieciątka, również złotawego koloru z dwoma greckimi literami „I” („iota”, oznaczająca imię Jezus) oraz „H” („eta”, może oznaczać wyraz „hegemon” – „wódz”, „król”). Prawdopodobnie te litery są skrótem IXEH od „Iesus Chrystos eleison hymas” („Jezu Chryste, zmiłuj się nad nami”).

W 2013 roku białoruska poczta wydała zestaw znaczków na 400-lecie przybycia cudownego obrazu Matki Bożej do Budśławia. Obraz ikonograficznie należy do zachodnioeuropejskiego typu Odygitria. Matka Boża została namalowana do pasa, w czerwonych szatach, białym welonie i ciemnozielonym płaszczu z koronkowymi brzegami. Dzieciątka znajduje się na Jej lewej ręce w swobodnej postawie, w jasnym chitonie i ciemnożółtym płaszczu. Ręce wyciąga do Matki: prawą błogosławi, a lewą Jezus jakby podaje Maryi granat – symbol wiecznego życia oraz chrześcijaństwa, licznych wiernych którego uosabiają ziarna owocu.

Zgodnie ze słowami teologa Grzegorza Połamy Matka Boża jest oknem, które łączy wszechświat: „Jest ona chwałą mieszkańców ziemi, radością obywateli Nieba, ozdobą wszystkiego stworzenia.

Jest początkiem, źródłem, korzeniem naszej nadziei na Królestwo Niebieskie, którą możemy zrealizować tylko dzięki Jej modlitwom za nas...”. Matko Boża, módl się za nami grzesznymi. Teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.